

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Положення про організацію фізичного виховання в НУВГП на 2016-2017 н. р.

05 Лютого 2016

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор Національного університету водного господарства та природокористування

_____ В.С. Мошинський

Наказ від «03» лютого 2016 року

№ 37 _____

ТИМЧАСОВЕ ПОЛОЖЕННЯ

про організацію фізичного виховання і масового спорту

у Національному університеті водного господарства та природокористування на 2016-2017 навчальний рік

Затверджено на засіданні кафедри
протокол №4 від 30 грудня 2015 р.

-

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Рівне 2016

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор Національного університету водного господарства та природокористування

_____ В.С. Мошинський

Наказ від «03» лютого 2016 року

№ 37

ТИМЧАСОВЕ ПОЛОЖЕННЯ

про організацію фізичного виховання і масового спорту

у Національному університеті водного господарства та природокористування на 2016-2017 навчальний рік

1. Загальні положення

Фізична культура як складова загальної культури, є важливим чинником здорового способу життя, профілактики захворювань, організації змістового дозвілля, формування гуманістичних цінностей та створення умов для всебічного гармонійного розвитку студентської молоді. Закон України «Про вищу освіту», який набув чинності в 2014 році, відкрив нові горизонти для реалізації ініціатив у сфері фізичної культури, спрямованих на підвищення якості вищої освіти, невід'ємними складовими якої є розвинений студентський спорт, культура рухової активності та навички здоров'язбереження.

Цілі фізичного виховання та масового спорту у НУВГП:

- формування у студентської молоді основ теоретичних знань, розвиток практичної і методичної здатності (умінь і навичок) до фізичного і спортивного виховання, фізичної рекреації як компонентів їх повноцінної, гармонійної та безпечної життєдіяльності;
- набуття студентською молоддю досвіду у застосуванні здобутих цінностей впродовж життя в особистій, навчальній, професійній діяльності, у побуті і в сім'ї;
- забезпечення у студентської молоді належного рівня психофізичного розвитку, належних показників функціональних та морфологічних можливостей організму, фізичних якостей, рухових здібностей, професійної працездатності;
- підготовка та участь студентів у різноманітних спортивних заходах.

Навчально-виховний процес з фізичного виховання в університеті ґрунтується на наступних основних принципах:

Принцип системності – передбачає реалізацію здоров'язбережувальної діяльності на будь-якому рівні системного процесу, який має єдину мету, гнучку структуру, компоненти якої взаємопов'язані між собою, мають зворотні зв'язки, які дозволяють корегувати і уточнювати поточні завдання діяльності.

Принцип стратегічної цілісності – визначає єдину стратегію здоров'язбережувальної діяльності, включаючи основні напрямки і конкретні заходи.

Принцип багатоаспектності – ґрунтується на уявленні про здоровий спосіб життя як процес, який пов'язаний з різними сторонами життя людини і суспільства та передбачає використання різних напрямків і форм діяльності.

Принцип ситуативної адекватності – визначає відповідність змісту і організації діяльності щодо формування здорового способу життя, реальної актуальної соціокультурної ситуації.

Принцип динамічності – передбачає рухливість і гнучкість зв'язків між структурами і компонентами здоров'язбережувальної системи, які забезпечують можливість її розвитку і удосконалення з урахуванням досягнутих результатів.

Принцип ефективного використання ресурсів учасників – передбачає реалізацію завдань здоров'язбережувальної діяльності не стільки за рахунок нових організаційних структур і

механізмів, скільки за рахунок уже наявних у НУВГП змістовних, методичних та професійних ресурсів.

Принцип легітимності – визначає відповідність будь-яких форм здоров'язбережувальної діяльності діючому законодавству, нормативних актів, прийняття і схвалення суспільством в цілому.

Науково-педагогічний колектив кафедри фізичного виховання Національного університету водного господарства та природокористування (далі-Університет) реалізує заходи, спрямовані на формування та подальше вдосконалення сфери фізичної культури і спорту. Важливим завданням є забезпечення оптимальної рухової активності студентів, педагогічних працівників і співробітників у повсякденній діяльності, подолання нерозуміння можливостей фізичної культури у формуванні здорового способу життя і зміцнення здоров'я та у розв'язанні інших важливих соціально-економічних проблем розвитку кафедри фізичного виховання.

2. Нормативно-правова база

2.1. Організація фізичного виховання і масового спорту здійснюється згідно із Конституцією України, національним проектом Загальнодержавної програми «Здоров'я 2020: український вибір» (2013), Закону України «Про фізичну культуру і спорт» (2009), стратегією розвитку фізичної культури і спорту в Україні, Постановою Кабінету Міністрів України від 09.12.2015 р. № 1045 «Про затвердження Порядку проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості населення України» та рекомендаціями Міністерства освіти і науки (лист від 29.09.2015 р. за № 1/9-454), щодо організації фізичного виховання у вищих навчальних закладах, які створюють умови збереження та розвитку фізичного виховання у вищих навчальних закладах в умовах набуття ними академічної автономії та іншими нормативними правовими документами України з урахуванням вітчизняного і зарубіжного досвіду, статуту Університету.

2.2. Організація навчально-виховного процесу з фізичного виховання в університеті здійснюється на підставі вимог державного стандарту та стандартів вищої освіти вищих навчальних закладів, затверджених в установленому законодавством порядку, робочої програми навчальної дисципліни «Фізичне виховання» для студентів всіх напрямів підготовки (від 15.10.2013 р. протокол №2), робочої програми навчальної дисципліни «Фізичне

виховання» для студентів спеціальних медичних груп (від 15.10.2013 р. протокол №2) та робочих програм спортивного вдосконалення та збірних команд з видів спорту.

2.3. Організація масового спорту в Університеті здійснюється на підставі календарного плану спортивних заходів, положення про змагання (універсіаду, спартакіаду тощо) та відповідних правил змагань, які встановлюються їх організаторами та затверджуються в установленому порядку.

3. Організація навчально-виховного процесу з фізичного виховання та масового спорту

3.1. Загальну організацію навчально-виховного процесу з фізичного виховання та масового спорту в Університеті здійснює ректор, який несе персональну відповідальність за розвиток та модернізацію фізичного виховання студентів та забезпечує:

- прийняття управлінських рішень щодо створення необхідних умов для здійснення процесу фізичного виховання та масового спорту;
- включення в навчальні плани з усіх напрямів підготовки занять з фізичного виховання протягом усього періоду навчання, за винятком останнього випускного семестру, в обсязі чотирьох годин на тиждень, з обов'язковим відвідуванням занять студентами I курсу;

- створення структурних підрозділів з фізичного виховання і масового спорту та забезпечення їх необхідною кількістю працівників, матеріально-технічною базою, обладнанням, інвентарем;
- контроль за станом фізичного виховання і здоров'я студентів;
- підготовку та оприлюднення щорічного звіту про стан фізичного виховання та спорту у навчальному закладі;
- виконання інших повноважень, передбачених чинним законодавством щодо розвитку фізичного виховання та масового спорту у вищих навчальних закладах.

3.2. Безпосереднім виконавцем є завідувач кафедри фізичного виховання, який несе відповідальність за всі напрямки роботи кафедри фізичного виховання на яку безпосередньо покладається організація навчально-виховного процесу з фізичного виховання як обов'язкової дисципліни у ході навчального процесу та масового спорту у позанавчальний час в університеті.

3.3. В Університеті на кафедрі фізичного виховання навчально-виховний процес з фізичного виховання здійснюється за «традиційною» та «секційною» моделями: з включенням навчальних занять з фізичного виховання в розклад інститутів, але поза академічних занять (тобто, в іншу зміну).

Організацію в Університеті в позанавчальний час спортивних заходів (змагань, розваг, ігор, свят, фестивалів тощо) здійснюють спортивний клуб і кафедра фізичного виховання, студентський фізкультурний актив, суддівська колегія та організаційний комітет.

3.4. Форми організації навчального процесу з фізичного виховання

3.4.1. Навчальний процес з фізичного виховання в Університеті здійснюється в таких формах: навчальні заняття, секційні заняття, самостійна робота, контрольні заходи.

Основними видами навчальних занять з фізичного виховання є: лекція (теоретичне заняття); практичне, індивідуальне заняття; консультація.

3.4.2. Організація лекцій здійснюється, як правило, в аудиторіях інститутів Університету та викладається для курсу або спеціальності, групи.

Тематика курсу лекцій визначається навчальною програмою з фізичного виховання.

Зміст курсу лекцій передбачає засвоєння студентами знань з основ теорії методики й організації фізичного виховання, спортивного та оздоровчого тренування, фізичної реабілітації, масового спорту.

3.4.3. На практичних заняттях викладач організовує детальний розгляд студентами окремих теоретичних (методичних, організаційних) положень фізичного виховання, його спеціалізованих напрямів, масового спорту у вигляді бесіди та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом відповідно до сформульованих завдань.

Практичні заняття проводяться в спортивних залах, на спортивних майданчиках, стадіонах тощо, а їх теоретична частина в аудиторіях, оснащених необхідними наочними, технічними, відео, комп'ютерними засобами навчання.

Перелік тем практичних занять визначено навчальною програмою з фізичного виховання МОН України та робочими програмами кафедри фізичного виховання передбачає: теоретичну (методичну, організаційну) підготовку, загальну фізичну підготовку, спеціальну фізичну підготовку, технічну та тактичну підготовки тощо.

Практичне заняття включає проведення попереднього контролю показників фізичного розвитку студентів, їх знань, умінь і навичок з фізичного виховання, постановку викладачем та обговоренням за участю студентів проблемних питань, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання.

3.4.4. Індивідуальне заняття організовується та проводиться з окремими студентами з метою підвищення рівня їх фізичної підготовки та розкриття індивідуальних здібностей.

Індивідуальні заняття організуються за окремим графіком з урахуванням індивідуального навчального плану студента і можуть охоплювати частину або повний обсяг занять з фізичного виховання або його спеціалізованих напрямів.

Види індивідуальних занять, їх обсяг, форми та методи проведення, форми та методи поточного і підсумкового контролю визначаються індивідуальним навчальним планом студента.

3.4.5. Консультація – вид навчального заняття, при якому студент отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних (методичних, організаційних) положень чи аспектів їх практичного застосування.

Консультація може бути індивідуальною або проводитись для групи студентів залежно від того, чи викладач консулює студентів з питань, пов'язаних із виконанням індивідуальних завдань, чи з теоретичних питань.

Обсяг часу, відведений викладачу для проведення консультацій, визначається навчальним планом з фізичного виховання.

3.4.6. Самостійна робота студента є одним із засобів оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студента, регламентується навчальним планом з фізичного виховання і повинен становити не менше 1/3 та не більше 2/3 загального обсягу навчального часу студента, відведеного на фізичне виховання.

Зміст самостійної роботи студента визначається навчальною програмою з фізичного виховання, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Самостійна робота студента з фізичного виховання забезпечується системою навчально-методичних засобів: підручником, навчальними та методичними посібниками, конспектом лекцій тощо.

Методичні матеріали для самостійної роботи студентів з фізичного виховання повинні передбачати можливість проведення самоконтролю показників фізичного розвитку з боку студента.

Навчальний матеріал з фізичного виховання, передбачений навчальним планом для засвоєння студентом в процесі самостійної роботи, виносяться на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні навчальних занять.

3.5. Організація практичних занять, консультацій з фізичного виховання

3.5.1. Для організації практичних занять, консультацій студентів інститутів, курсів, груп розподіляють у навчально-спортивні відділення кафедри фізичного виховання.

3.5.2. Навчальні групи (спортивні відділення) кафедри фізичного виховання комплектуються на першому курсі на початку навчального року з урахуванням спортивних інтересів студентів, їх стану здоров'я, фізичної та рухової (технічної) підготовленості, спортивної кваліфікації.

Дані, які необхідні для комплектування навчально-спортивних відділень кафедри фізичного виховання, отримуються шляхом анкетування студентів.

Кількість, спеціалізацію, наповнення навчальних груп (навчальних та спортивних відділень) визначається кафедрою фізичного виховання відповідно до вимог цього Положення, навчальної програми з фізичного виховання та наявності необхідних спортивних споруд та спортивного обладнання, інвентарю для проведення навчальних занять з цими групами.

3.5.3. До спеціальних медичних груп кафедри фізичного виховання розподіляє студентів, у яких за даними медичного обстеження є відхилення в стані здоров'я.

3.5.4. До навчальної (спортивної) секції кафедри фізичного виховання розподіляє студентів, які виявили бажання вдосконалювати свою спортивну майстерність у видах спорту цієї секції.

До навчальної (спортивної) секції зараховуються студенти, віднесені за станом здоров'я до основної медичної групи, які за результатами контрольного тестування мають

позитивні показники функціональної і фізичної підготовленості та, як правило, показники виконання спортивної класифікації в обраному виді спорту.

Проведення секційних занять з фізичного виховання повинно враховуватись в основних видах навчальної роботи та обліковуватись відповідно до норм навчальної роботи.

3.6. Контрольні заходи з фізичного виховання

3.6.1. Контрольні заходи з фізичного виховання включають поточний і підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час практичних занять. Підсумковий контроль проводять з метою оцінки результатів навчання в кінці навчального року (для студентів IV курсу – у сьомому семестрі) у формі заліку.

4. Оцінка ефективності процесу фізичного виховання та фізкультурно-оздоровчих компетентностей

4.1. Ефективність є важливою інтегральною характеристикою досягнутих результатів у формуванні здорового способу життя студентів. Загальна оцінка ефективності складається із оцінки організації процесу формування здорового способу життя, фізкультурно-оздоровчих компетентностей і оцінки їх результатів. При їх оцінці має бути ступінь їх відповідності основним принципам організації (системність, комплексність, адекватність тощо). Важливою складовою оцінки ефективності є оцінка фактичних змін у соціальному середовищі, появи і розвитку соціально-підтримуючих і здоров'язбережувальних технологій у навчально-виховному процесі.

Моніторинг передбачає аналіз показників покращання здоров'я студентів за такими позиціями:

1. Покращання показників за підсумками диспансеризації.
2. Збільшення осіб, які беруть активну участь у фізкультурно-оздоровчих та спортивно-масових заходах університету, міста і області, України.
3. Зменшення кількості осіб, які курять, вживають алкоголь, допінг та інші речовини.
4. Збільшення призерів змагань різного рівня із числа студентів.
5. Збільшення кількості осіб, які беруть участь у культурно-масових та фізкультурно-оздоровчих програмах і заходах університету.

Завідувач кафедри фізичного виховання

Б. Д. Зубрицький